

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.019.01.2019

Pan
Przemysław Sztandera
Prezes Zarządu
Pomorskiej Specjalnej Strefy
Ekonomicznej sp. z o.o. w Sopocie
ul. Władysława IV 9
81-703 Sopot

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/021 – Rozwój sektora kosmicznego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o. w Sopocie ul. Władysława IV 9, 81-703 Sopot (dalej: „PSSE” lub „Spółka”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Przemysław Sztandera, Prezes Zarządu, od 18 grudnia 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – Paweł Lulewicz, Wiceprezes Zarządu, od 26 sierpnia 2017 r. do 17 grudnia 2018 r. – Aleksandra Jankowska, Prezes Zarządu, od 8 lutego 2016 r. do 25 sierpnia 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną sp. z o.o. zadań wynikających z umowy nr UDA-POIR.02.04.01-0024/16-00, zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w dniu 30 stycznia 2017 r.
Okres objęty kontrolą	Od 30 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2019 r. z uwzględnieniem działań oraz dowodów wytworzonych przed i po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Dariusz Jurczuk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/142/2019 z dnia 30 września 2019 r. 2. Ewa Gross, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/181/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-2, 4)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

PSSE prawidłowo rozliczyła zadania wynikające z umowy zawartej w dniu 30 stycznia 2017 r. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (dalej: „PARP”) oraz prowadziła monitoring działalności wspartych podmiotów. Natomiast, jak stwierdziła PARP, nie w pełni prawidłowo monitorowano zgodność realizacji projektu z zasadami określonymi w Wytycznych³. Spółka w zakresie realizacji Etapu I nie osiągnęła wartości dwóch wskaźników realizacji Projektu⁴, jednak ze względu na osiągnięcie wyższej niż zakładana w aplikacji liczby beneficjentów w ramach całego Programu⁵ oraz osiągnięcie zakładanych celów, nie skutkowało to naruszeniem zapisów powyższej umowy.

PARP stwierdził ponadto, iż przy wyborze wykonawcy usług na świadczenie kompleksowej promocji i komunikacji⁶ naruszono zasadę konkurencyjności⁷, co skutkowało nałożeniem korekty w wysokości 25% wydatków dokonanych na te usługi.

Badanie wybranych umów akceleratorycznych zawartych z beneficjentami końcowymi wykazało, że projekty zostały zrealizowane, a ich zakres odpowiadał wyzwaniom sformułowanym przez dużych przedsiębiorców (dalej: „DP”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Legalność i gospodarność działań PSSE prowadzonych na podstawie umowy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości

Opis stanu faktycznego

1. PSSE w dniu 30 stycznia 2017 r. zawarła z PARP umowę nr UDA-POIR.02.04.01-0024/16-00⁸ o powierzenie grantu na realizację projektu POIR.02.04.01-0024/16 „Techniki satelitarne dla transportu intermodalnego”⁹ w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 Osi priorytetowej II: Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I, Działania 2.4 Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji, Poddziałania 2.4.1 Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów inno_LAB (dalej: „umowa o powierzenie grantu”).

(akta kontroli str. 16-142)

Po przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego¹⁰ w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹, bądź postępowań o udzielenie zamówień prowadzonych zgodnie z zasadą konkurencyjności¹², PSSE zawarła pięć umów z wykonawcami:

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych.

⁴ Liczba spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji I edycja (13 szt.); wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową i potwierdzona przez zespół kontrolujący wyniosła 8 szt., wskaźnik został osiągnięty w 61,54%. Liczba przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych I edycja (10 szt.) – wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową i potwierdzona przez zespół kontrolujący wynosi 7 szt., wskaźnik został osiągnięty w 70%.

⁵ Łącznie 27 dla wskaźnika Liczba spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji zamiast 26 zakładanych w aplikacji oraz łącznie 23 dla wskaźnika Liczba przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych zamiast 20 zakładanych w aplikacji.

⁶ Usługi wykonywane na podstawie umowy nr PSSE/5669 z dnia 17 marca 2017 r.

⁷ Nie opublikowano zapytania ofertowego na stronie PARP, a wyłącznie na stronie PSSE.

⁸ Zmienioną aneksem nr 1 z dnia 04.07.2017 r.

⁹ Dalej: „Projekt Scale UP” lub „Projekt”.

¹⁰ Umowy nr: PSSE/5691, PSSE/5781 i PSSE/5782.

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843.

¹² Umowy nr: PSSE/5669 i PSSE/6157.

- umowę nr PSSE/5669 z dnia 17 marca 2017 r. na świadczenie usługi kompleksowej promocji i komunikacji programu akceleracyjnego;
- umowę nr PSSE/5691 z dnia 24 kwietnia 2017 r. na świadczenie usług operatora;
- umowy z dnia 14 czerwca 2017 r. nr: PSSE/5781 i PSSE/5782 na świadczenie usług kompleksowego mentoringu;
- umowę nr PSSE/6157 z dnia 23 lutego 2018 r. usługi wynajęcia Sali konferencyjnej wraz z cateringiem.

(akta kontroli str. 268-382)

2. Zgodnie z załącznikiem nr 3¹³ do umowy o powierzenie grantu, partnerami PSSE w realizacji projektu, mającymi status DP¹⁴ były cztery podmioty:

- Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.
- Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A.
- C.Hartwig Gdynia S.A.¹⁵
- Instytut Morski w Gdańsku.

W okresie od 2 marca 2017 r. do 16 listopada 2017 r. PSSE zawarła łącznie dziewięć umów z DP, w tym z dwoma podmiotami wymienionymi w ww. załączniku nr 3¹⁶. Natomiast w przypadku dwóch pozostałych pomiotów¹⁷ wymienionych w załączniku nr 3 – PSSE dysponowała „Listami poparcia dla programu akceleracyjnego Space3ac¹⁸” z dnia 13 września 2016 r.

(akta kontroli str. 38-97, 383-406)

Z wyjaśnień Zarządu PSSE wynika m.in., że zgodnie z aplikacją złożoną do PARP zakładano współpracę z czterema DP, a sukces pierwszej edycji oraz rozpowszechnienie informacji o realizacji Projektu Scale UP, zarówno przez PARP jak i wszystkie wyłonione pilotażowe akceleratory, przyciągnął kolejne DP. Do programu akceleracyjnego Space3ac Intermodal Transportation dołączyli: PZU Lab S.A., Grupa LOTOS S.A., Orange Polska S.A., X-Kom Sp. z o.o., International Paper – Kwidzyn, Celsa Huta Ostrowiec, Pol-Miedź Trans. Dołączenie do projektu kolejnych DP wymagało działań zarówno od Zarządu PSSE oraz Zespołu Zarządzającego projektem. Realizowane były indywidualne spotkania podczas których przekazywane były informacje dotyczące specyfiki projektu oraz korzyści współpracy ze startupami. Dołączenie kolejnych podmiotów pozwoliło rozszerzyć zakres projektu oraz zwiększyć dostęp startupów do DP. Dzięki podjętym działaniom w ramach procesu rekrutacji w pierwszej edycji wpłynęły 52 zgłoszenia, z których wyłonionych zostało osiem startupów do akceleracji. W ramach drugiej edycji odnotowano 114 zgłoszeń startupów, z którym Komitet Inwestycyjny (dalej: „KI”) wyłonił 19 podmiotów do akceleracji.

Ponadto zdaniem Zarządu PSSE, w związku z faktem, iż umowa o powierzenie grantu nie regulowała kwestii współpracy z DP, umowy o współpracy podpisano z podmiotami, które tego wymagały. Zarówno Instytut Morski jak i OT Logistics

¹³ Wydruk aplikacji zaakceptowanej przez Panel ekspertów, nr POIR.02.04.01-0024/16.

¹⁴ Duży przedsiębiorca – przedsiębiorca inny niż mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca, w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014, w tym Spółka z udziałem Skarbu Państwa, prowadzący działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru, który będzie zaangażowany w realizację Programu.

¹⁵ C.Hartwig Gdynia S.A. należy do Grupy Kapitałowej OT Logistics.

¹⁶ Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A. i Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A.

¹⁷ C.Hartwig Gdynia S.A. i Instytut Morski w Gdańsku.

¹⁸ Space3ac – pierwszy stacjonarny europejski program akceleracyjny dedykowany dla sektora kosmicznego. Program został uruchomiony 5 maja 2016 r. podczas konferencji prasowej zorganizowanej przez Ministerstwo Rozwoju.

S.A. (wcześniej C.Hartwig Gdynia S.A.) nie przedstawiały potrzeby regulowania ustaleń umową. Podmioty zaakceptowały zaproponowaną formę współpracy. Oba podmioty współpracowały ze startupami na podstawie ogólnych zasad określonych w regulaminie programu akceleracyjnego Space3ac Intermodal Transportation oraz w dokumencie Zasady funkcjonowania KI.

(akta kontroli str. 143-161)

3. W załączniku nr 3 do umowy o powierzenie grantu, stwierdzono m.in., że w oparciu o doświadczenia z poprzednich programów akceleracyjnych głównym obszarem tematycznym Space3ac Intermodal Transportation będą techniki satelitarne dla transportu intermodalnego. Specjalizacja pozwoli na prowadzenie bardziej efektywnych działań związanych ze wspieraniem beneficjentów końcowych oraz tworzenie innowacyjnych rozwiązań skierowanych do specyficznych grup odbiorców. Realizacja programu akceleracyjnego związanego jednocześnie z transportem morskim, śródlądowym i powietrznym jest możliwa tylko na Pomorzu, a region Trójmiasta posiada najlepsze uwarunkowania i infrastrukturę do prowadzenia takich działań. W oparciu o powyższe założenia sformułowano listę łącznie 10 wyzwań dla czterech DP¹⁹.

(akta kontroli str. 38-97)

Zdaniem Zarządu PSSE powyższe wyzwania stanowiły bazę, która w większości przypadków znalazła odzwierciedlenie w liście wyzwań opublikowanej w trakcie rekrutacji. W przypadku wyzwań Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A. i Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A. uległy one modyfikacji w trakcie procesu tworzenia szczegółowych wymagań każdego z nich. Program akceleracyjny ewoluował w trakcie jego realizacji. Dołączenie do projektu nowych DP pozwoliło na opracowanie nowej listy wyzwań wpisującej się w zakres tematyczny akceleratora. DP współpracujące z PSSE od początku realizacji projektu, zdobyły doświadczenie, dzięki któremu mogły na nowo zdefiniować występujące u nich obszary problemowe. Rozszerzenie listy wyzwań pozwoliło na dotarcie do szerszej liczby odbiorców, w tym przypadku do startupów. Ideą projektu Scale UP było łączenie młodych, początkujących, obiecujących firm z DP oraz stwarzanie im warunków do rozwoju. Różnorodność wyzwań określonych wspólnie z DP umożliwiło rozwój większej liczby projektów. Wprowadzane zmiany listy wyzwań realizowane były transparentnie i z odpowiednim wyprzedzeniem, dzięki czemu wszyscy zainteresowani mogli się z nimi zapoznać.

(akta kontroli str. 143-161)

4. W ramach ww. umowy z dnia 24 kwietnia 2017 r.²⁰ zawartej z PSSE, Operator wykonał powierzone zadania w dwóch etapach:
 - Etap I – realizowany w okresie od 24 kwietnia 2017 r. do 30 września 2017 r. – obejmował proces pierwszego naboru i składał się z następujących zadań:
 - a) Rekrutacji prowadzonej w okresie od 24 kwietnia 2017 r. do 31 maja 2017 r.;
 - b) Akceleracji prowadzonej w okresie od 01 czerwca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r.;
 - c) Demo Day przeprowadzonego w okresie od 1 września 2017 r. do 30 września 2017 r.;

¹⁹Trzy wyzwania dla Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A., dwa – dla Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A., dwa – dla Instytutu Morskiego w Gdańsku i trzy – dla C.Hartwig Gdynia S.A.

²⁰ Nr PSSE/5691 na świadczenie usług operatora.

- Etap II – realizowany w okresie od 01 września 2017 r. do 31 marca 2018 r.
 - obejmował proces drugiego naboru i składał się z następujących zadań:
 - a) Rekrutacji prowadzonej w okresie od 01 września 2017 r. do 30 listopada 2017 r.;
 - b) Akceleracji prowadzonej w okresie od 01 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r.;
 - c) Demo Day przeprowadzonego w okresie od 1 marca 2018 r. do 31 marca 2018 r.

Celem rekrutacji dla Operatora było m.in. promowanie PSSE jako podmiotu wspierającego przedsiębiorczość w zakresie dolnej warstwy sektora kosmicznego poprzez ekspozycję logotypu i informacji o PSSE na prezentacjach wyświetlanych podczas spotkań, konferencji i innych wydarzeń oraz poprzez dystrybucję materiałów promocyjnych.

Zgodnie z założeniami projektowymi Operator przeprowadził rekrutację do programu Space3ac Intermodal Transportation podczas kilku różnego typu wydarzeń. Na poziomie krajowym i międzynarodowym, Operator w Etapie I uczestniczył w trzech branżowych hackathonach dla sektora kosmicznego²¹, a w Etapie II – w dwóch²².

Na przełomie maja i czerwca 2017 r. w Wielkiej Brytanii przedstawiciel Operatora wziął udział w międzynarodowej konferencji o tematyce ściśle powiązanej z sektorem kosmicznym – UK Space Conference 2017. Wielka Brytania to jeden z najbardziej rozwiniętych rynków w domenie sektora kosmicznego związanego z danymi satelitarnymi.

Istotnym źródłem potencjalnych uczestników akceleracji był także konkurs European Satellite Navigation Competition 2017 (wcześniej Galileo Masters) dla startupów wykorzystujących nawigację satelitarną. Operator wykorzystał to źródło w czasie pierwszej rekrutacji. W przypadku naboru do drugiej edycji przeprowadzona została ponowna weryfikacja uczestników i bezpośrednie przekazanie informacji o trwającym naborze.

Rekrutacja wraz z promocją programu Space3ac Intermodal Transportation miała również miejsce na wielu krajowych wydarzeniach o różnej tematyce, na ogół powiązanej z nowymi technologiami, ale skierowanej do środowiska startupowego i akademickiego. Na tych wydarzeniach prowadzone były rozmowy zwłaszcza z mikro i małymi przedsiębiorstwami.

Zgodnie z § 12 umowy z dnia 24 kwietnia 2017 r. na świadczenie usług Operatora, wykonawca przedstawił PSSE szczegółowe raporty z realizacji zadań wchodzących w skład Etapu I i II, w tym: nazwy wydarzeń, programy wydarzeń, czas i miejsce ich przeprowadzenia oraz nazwy i liczbę podmiotów w nich uczestniczących. W ramach powszechnie prowadzonego scoutingu zapewniono pełną i powszechną informację o wymogach i możliwości uczestnictwa w Projekcie.

Zgodnie z założeniami Programu, do dnia zakończenia naboru w Etapie I zgłosiły się 52 podmioty, a w Etapie II – 114 podmiotów²³.

(akta kontroli str. 163-259)

²¹ NASA Space App Challenge w Gdańsku, Galileo Hackathon w Gdyni oraz Oriental EOvation w Gdańsku.

²² EOvation Agriculture w Pradze oraz Stupid Hackathon w Gdańsku.

²³ Wymogiem dla programu Space3ac Intermodal Transportation było przyjęcie co najmniej 30 zgłoszeń na jeden nabór.

5. Załączniki do umów zawieranych pomiędzy PSSE z DP stanowiły:
- Zasady funkcjonowania Komitetu Inwestycyjnego (dalej: „Zasady KI”);
 - Regulamin Programu Akceleracyjnego (dalej: „Regulamin”).

W ramach powyższych Zasad KI uregulowano m.in.:

- skład KI²⁴;
- zakres działania Przewodniczącego i Sekretarza KI;
- zasady oceny zgłoszonych projektów;
- sposób organizacji posiedzeń oraz zasady i sposób głosowania w KI;
- zasady umieszczania wniosków na liście rankingowej;
- zasady dokumentowania posiedzeń KI.

(akta kontroli str. 391-400)

Z wyjaśnienia Zarządu PSSE wynika, że zgodnie z założeniami aplikacji stanowiącej załącznik nr 3 do umowy o powierzenie grantu „W skład Komitetu Inwestycyjnego wchodzić będą:

- członkowie Zespołu Zarządzającego akceleratorem;
- po 1 przedstawicielu DP będącego partnerem programu;
- po 1 przedstawicielu funduszy kapitałowych będących partnerami programu”.

Po otrzymaniu informacji o powierzeniu grantu utworzony został Zespół Zarządzający, który zgodnie z założeniami wszedł w skład KI. W skład Zespołu Zarządzającego weszły osoby zaakceptowane przez Zarząd Spółki do realizacji projektu. Podstawą doboru osób tworzących Zespół Zarządzający były ich kompetencje i doświadczenie. Dwie osoby zostały pozyskane do projektu spoza spółki i zawarte zostały z nimi umowy o pracę na czas określony (na okres realizacji projektu). Pozostałe osoby zostały oddelegowane do projektu na podstawie bieżących umów o pracę. Występujące różnice we wskazanym w aplikacji składzie Zespołu Zarządzającego, a realnie realizującym projekt wynikał ze zmian osobowych w spółce. Osoby ostatecznie zaangażowane do realizacji projektu zostały pisemnie zatwierdzone przez PARP i posiadały adekwatne kompetencje i doświadczenie.

Z racji przyjętych założeń już na etapie aplikacji, powołanie i funkcjonowanie KI nie wymagało dodatkowej uchwały. Funkcjonowanie Komitetu było częścią Projektu, którego realizację zatwierdził Zarząd Spółki stosowną uchwałą przed podpisaniem umowy o powierzenie grantu.

Z każdego posiedzenia KI sporządzano protokół. Komitet dokonywał wyboru podmiotów zgodnie z przyjętymi kryteriami, uzasadniając wybór w formie pisemnej. W Etapie I wybrano osiem startupów, a w Etapie II – 19.

(akta kontroli str. 143-161, 268)

6. W ramach umowy o powierzenie grantu PSSE zawarła ze startupami (beneficjentami końcowymi) 27 umów akceleracyjnych na łączną kwotę 4.999,4 tys. zł, w tym 4.000 tys. zł stanowiła dotację pieniężną, a 999,4 tys. zł była wsparciem w formie niepieniężnej (pakiet usług na mentoring biznesowy i techniczny).

(akta kontroli str. 430, 495-496)

Zbadano pięć umów akceleracyjnych na łączną kwotę 1.185,1 tys. zł²⁵, które obejmowały wdrożenie różnych projektów w zakresie wykorzystania technik

²⁴ Przewodniczący, Członkowie, Sekretarz, Przedstawiciele DP, Przedstawiciele Inwestorów, Przedstawiciel Polskiej Agencji Kosmicznej.

²⁵ W tym 185,1 tys. zł stanowiło wsparcie niepieniężne

505

satelitarnych w transporcie intermodalnym²⁶. Wszystkie projekty zostały zakończone, a w wyniku ich realizacji dokonano wdrożeń testowych, tj. pozytywnie zakończono testowanie rozwiązania na infrastrukturze dużego przedsiębiorstwa. Udzielona pomoc finansowa została wypłacona w kwotach wynikających z umów. Wydatki na realizację projektów zostały poniesione zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy akceleracyjnym. Do dnia zakończenia kontroli PSSE nie przeprowadzała kontroli beneficjentów.

(akta kontroli str. 430-497)

7. Zgodnie postanowieniami umowy o powierzenie grantu, całkowita wartość Projektu wynosiła 6.411,7 tys. zł, w tym wartość wkładu własnego PSSE – 511,7 tys. zł, a wartość wydatków kwalifikowalnych – 6.000 tys. zł (§ 4 ust. 1 i 2 umowy). PARP powierzył PSSE grant w wysokości 5.900 tys. zł i nieprzekraczający 98,33% kwoty poniesionych wydatków kwalifikowalnych²⁷ (§ 5 ust. 1 umowy). Z tego:

- 5.000 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki związane z kosztami usług doradczych, zatrudnienia ekspertów i mentorów na rzecz beneficjentów końcowych oraz na pomoc w formie pieniężnej przyznawanej beneficjentom końcowym;
- 900 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki operacyjne (§ 5 ust. 2 umowy).

Okres kwalifikowalności wydatków Projektu rozpoczął się w dniu 30 stycznia 2017 r. i zakończył się w dniu 29 kwietnia 2018 r.

(akta kontroli str. 16-35)

Pismem z dnia 8 stycznia 2019 r. PARP zaakceptowała wniosek PSSE z dnia 24 października 2018 r. o płatność końcową oraz rozliczający zaliczkę²⁸.

W powyższym piśmie PARP stwierdził m.in., że dokonano pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo. Przy wyborze wykonawcy usług na świadczenie kompleksowej promocji i komunikacji²⁹ naruszono zasadę konkurencyjności (nie opublikowano zapytania ofertowego na stronie PARP, a wyłącznie na stronie PSSE). Skutkowało to nałożeniem korekty w wysokości 25% dokonanych wydatków (18,7 tys. zł, w tym – 16,9 tys. zł odpowiadających dofinansowaniu).

Zgodnie z tym wnioskiem, kwota wydatków ogółem wyniosła 6.443,5 tys. zł, w tym wydatków kwalifikowalnych – 5.750,4 tys. zł³⁰. Kwota grantu wyniosła 5.656,6 tys. zł, a wkład własny – 786,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 260-263)

²⁶ 1) Budowa i rozwój funkcjonalności w aplikacji Spectator dedykowanych dla satelitarnego monitoringu Morza Bałtyckiego przez Instytut Morski w Gdańsku; 2) Identyfikacja za pomocą obrazów satelitarnych miejsc występowania zanieczyszczeń na powierzchni morza; 3) Stworzenie systemu czujników/detektorów pomiaru hałasu, zapylenia i emisji odorów w nawaigacyjnych punktach Portu wraz z systemem przesyłu danych; 4) System śledzenia i planowania transportu śródlądowego; 5) Dokonywanie oceny terenów pod kątem inwestycyjnym oraz możliwość wyświetlania dodatkowych danych na temat wybranej działki za pomocą aplikacji mobilnej.

²⁷ Maksymalny poziom finansowania.

²⁸ Wniosek pierwotny z dnia 28 kwietnia 2018 r., poprawiony w dniu 27 sierpnia 2018 r.

²⁹ Usługi wykonywane na podstawie umowy nr PSSE/5669 z dnia 17 marca 2017 r.

³⁰ Z uwzględnieniem korekty finansowej w wysokości 25% - kwota wydatków uznana za niekwalifikowalne wyniosła 18.750 zł.

W ramach rozliczenia Projektu na rachunek PSSE wpłynęły łącznie trzy płatności: dwie zaliczkowe i jedna refundacyjna. I tak:

- 12 kwietnia 2017 r. zaliczka w kwocie 2.360 tys. zł;
- 22 stycznia 2018 r. zaliczka w kwocie 2.112,5 tys. zł;
- 26 listopada 2018 r. refundacja w kwocie 1.184,3 tys. zł.

W związku ze zidentyfikowanym błędem w ww. rozliczeniu PSSE dokonała zwrotów na rachunek PARP w dniach:

- 12 kwietnia 2019 r. – 0,3 tys. zł;
- 17 czerwca 2019 r. – 0,45 zł.

Po uwzględnieniu powyższych rozliczeń kwota wydatków Projektu ogółem wyniosła 6.443,5 tys. zł, w tym wydatków kwalifikowalnych – 5.750,4 tys. zł. Kwota grantu wyniosła 5.656,6 tys. zł, a wkład własny – 786,9 tys. zł wartość Projektu. W związku z powyższym poziom finansowania wyniósł 98,37%³¹.

Z wyjaśnień Prokurenta PSSE wynika, że wszystkie koszty związane z realizacją Projektu rozliczane były zgodnie z przyjętym w regulaminie oraz aplikacji procentem dofinansowania przypisanym do danej kategorii tj.:

- koszty operacyjne – 90% dofinansowania;
- usługi doradcze, zatrudnienie ekspertów i mentorów – 100%;
- pomoc w formie pieniężnej – 100%.

Z uwagi na fakt, iż ostateczna wysokość grantu uległa zmianie do kwoty 5.656,6 tys. zł, zmianie uległ ostateczny procent dofinansowania 98,37%. W umowie o powierzenie grantu zastosowano koniunkcję, która prawdziwa jest wyłącznie przy spełnieniu obu warunków (wysokość grantu i procent). Zgodnie z zatwierdzonymi wnioskami przez PARP, projekt został rozliczony prawidłowo.

(akta kontroli str. 3-15)

Koszty poniesione przez PSSE na realizację Projektu w poszczególnych kwartałach 2017 r. oraz I i II kwartale 2018 r. różniły się od kwot określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym, który stanowił załącznik nr 5 do umowy z dnia 30 stycznia 2017 r. o powierzenie grantu.

Z wyjaśnienia Prokurenta PSSE wynika, że planowany w aplikacji harmonogram rzeczowo-finansowy zawierał szacowane koszty związane z realizacją projektu. W wyniku przeprowadzonych postępowań ofertowych wyłonieni wykonawcy zaoferowali niższy, niż planowany koszt organizacji programu akceleracyjnego oraz świadczenia usług mentoringu technicznego i biznesowego. O wszystkich zmianach informowana była Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Zgodnie jednak z § 20 ust. 6 umowy o powierzenie grantu z dnia 30 stycznia 2017 r. wprowadzane zmiany do harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji Projektu oraz harmonogramu wnioskowania o płatności nie wymagały aneksu.

(akta kontroli str. 3-15)

8. W ramach realizacji umowy na świadczenie usługi kompleksowej promocji i komunikacji programu akceleracyjnego, zrealizowano m.in.: płatne kampanie promocyjne w social media (siedem kampanii), reklamy na portalach internetowych, wydruk folderów reklamowych, obsługę Preparation Camp i Demo Day. Powyższe działania potwierdzono w stosownym Raporcie.

(akta kontroli str. 407-412)

³¹ Wskaźnik procentowy wynikający z ilorazu kwoty grantu do kwoty wydatków kwalifikowalnych.

W zakresie umów na świadczenie usług kompleksowego mentoringu, w ramach mentoringu biznesowego zorganizowano cztery zjazdy biznesowe, a w ramach mentoringu technicznego – trzy zjazdy techniczne. Szczegółowe opisy wykonanych działań znajdowały się raportach jednostkowych, a podsumowania – w raportach końcowych.

(akta kontroli str. 413-429)

9. W wyniku realizacji programu akceleracyjnego Space3ac Intermodal Transportation dokonano 23 wdrożeń testowych na infrastrukturze DP, w tym:

- cztery wdrożenia dla Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A.;
- trzy wdrożenia dla Zarządu Morskiego Portu Gdynia S.A.;
- dwa wdrożenia dla Instytutu Morskiego w Gdańsku;
- dwa wdrożenia dla OT Logistics S.A.³²

(akta kontroli str. 147-148)

10. Według PSSE podpisanych zostało pięć umów pomiędzy startupami a DP, tj. pomiędzy:

- Zarządem Morskiego Portu Gdańsk S.A. i dwoma podmiotami³³;
- Zarządem Morskiego Portu Gdynia S.A. i dwoma podmiotami³⁴;
- PZU LAB SA i jednym podmiotem³⁵.

(akta kontroli str. 143-161)

11. Według PSSE, zgodnie z informacjami zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym, wszystkie podmioty uczestniczące w programie akceleracyjnym Space3ac Intermodal Transportation prowadziły działalność gospodarczą. PSSE po zakończeniu programu akceleracyjnego kontaktowała się okresowo ze startupami w celu aktualizacji posiadanych informacji. Prowadzony przez PSSE monitoring na wybranej próbie startupów odpowiadał na najczęściej zadawane pytania przez PARP. Dotyczyły one efektów realizacji projektu w odniesieniu do rodzaju dokonanych wdrożeń oraz success stories wybranych startupów.

(akta kontroli str. 143-161)

12. W okresie od 11 do 14 września 2018 r. PARP działając na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020³⁶ oraz § 15 umowy o powierzenie grantu, przeprowadziła kontrolę, której celem było sprawdzenie czy projekt jest realizowany zgodnie z postanowieniami umowy o powierzenie grantu oraz czy współfinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, wydatki zostały faktycznie poniesione, a cele projektu i wskaźniki określone umową o powierzenie grantu zostały osiągnięte oraz czy zapewniono trwałość efektów realizacji projektu.

W wyniku ww. kontroli stwierdzono m.in., że PSSE nie monitorowała w pełni prawidłowo realizacji projektu zgodnie z zasadami określonymi w Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych. We wniosku o płatność końcową wskazano inne niż faktycznie osiągnięte lub niewynikające z zapisów załącznika nr 4 do umowy o powierzenie grantu wartości w zakresie następujących wskaźników:

³² Poprzednio C.Hartwig Gdynia S.A.

³³ Parkanizer Sp. z o.o. i Seadata Sp. z o.o.

³⁴ Inero Software Sp. z o.o. i Seadata Sp. z o.o.

³⁵ Fabryka Bezpieczeństwa Fabe Sp. z o.o.

³⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1431, ze zm.

- liczba spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji I edycja (13 szt.) – wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 8 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 61,54%);
- liczba przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych I edycja (10 szt.) – wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 7 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 70%);
- liczba spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji II edycja (13 szt.) – wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 19 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 146,15%);
- liczba przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych (10 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność końcową wyniosła 13 szt., natomiast wartość potwierdzona na dzień kontroli wyniosła 16 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 160%);
- liczba zrealizowanych wdrożeń (5 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność końcową wyniosła 5 szt., natomiast wartość potwierdzona na dzień kontroli wyniosła 21 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 420%);
- liczba świadczonych usług z zakresu mentoringu technicznego (20 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 27 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 135%);
- liczba świadczonych usług z zakresu mentoringu biznesowego (20 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 27 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 135%);
- liczba zaangażowanych mentorów (30 osób) – wartość określona w ramach wniosku o płatność końcową wyniosła 30 osób, natomiast wartość potwierdzona na dzień kontroli wyniosła 72 osoby (wskaźnik został osiągnięty w 240%);
- liczba przedsiębiorstw, które ukończyły program akceleracyjny (20 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność końcową wyniosła 20 szt., natomiast wartość potwierdzona na dzień kontroli wyniosła 23 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 115%);
- liczba DP zaangażowanych w projekt (4 szt.) – wartość określona we wniosku o płatność końcową i potwierdzona w czasie kontroli wyniosła 11 szt. (wskaźnik został osiągnięty w 275%).

Z ustaleń powyżej kontroli wynika, iż PSSE nie osiągnęła wskaźników: liczby spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji oraz liczby przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych na poziomie 100% dla I edycji programu, jednak ze względu na osiągnięcie wyższej niż zakładana liczby beneficjentów w ramach dwóch edycji programu (łącznie 27 dla wskaźnika: liczba spółek kapitałowych wybranych do dalszej fazy akceleracji zamiast zakładanych 26 oraz łącznie 23 dla wskaźnika: liczba przyznanych grantów dla beneficjentów końcowych zamiast zakładanych 20) oraz osiągnięcie zakładanych celów, nie skutkowało to naruszeniem zapisów umowy o powierzenie grantu i odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 264-267)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, dnia 2 stycznia 2020 r.

Kontrolerzy:
Dariusz Jurczuk
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Ewa Gross
główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor

2 up.

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

.....
w Gdańsku
podpis
Teresa Sawicka

Na podstawie z art. 35c ust. 1 ustawy o NIK w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistej omyłki rachunkowej poprzez:

- 1) zastąpienie użytej na str. 8 (akapit ostatni) liczby „5.656,6 tys. zł” liczbą „5.656,8 tys. zł”;
- 2) zastąpienie użytej na str. 8 (akapit ostatni) liczby „786,9 tys. zł” liczbą „786,6 tys. zł”;
- 3) zastąpienie użytego na str. 10 (akapit pierwszy) wyrazu „cztery” cyfrą „10”;
- 4) zastąpienie użytego na str. 10 (akapit pierwszy) wyrazu „trzy” wyrazem „siedem”.

Gdańsk, dnia 10 stycznia 2020 r.

.....
Podpis kontrolera